

FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA INFORMACIÓ. UAB.

Curs acadèmic: 1982/1983

Assignatura: Teoria i Tècnica de la Informació Audiovisual I (Ràdio)

Departament: Tecnologia de la Informació.

Curs: 3 er.

Professora: Rosa Franquet.

A) TEMARI

I.-Aproximació a l'història de la ràdio

1.- L'invent radiofònic. 2.- Naixement de la radiodifusió a l'Estat espanyol, la ràdio privada. 3.- Creació de R.N.E., servei públic estatal. 4.- Model mixte: ràdio pública, ràdio privada. Cadenes i titularitats. 5.- 1977 el "boom" radiofònic. Decret de liberalització de la informació. 6.- Situació actual. El conflicte a la Freqüència Modulada: les ràdio lliures i les ràdios Municipals. 7.- Evolució legislativa. 8.- Els models europeus. Monopolis estatals i sistemes mixtes.

II.-La ràdio, característiques específiques del mitjà

1.- Característiques diferencials del mitjà: instantaneïtat, Feedback, bidireccionalitat. 2.- Paper del receptor, Motivacions d'audiència: trencar el silenci, basència de companyia, absència d'informació. 3.- Modalitats de relació amb la ràdio. Mono-personal-asimètric: sentir sorrols-sons, audiència afiliació, audiència voyeurística. Bipersonal-de trobada: audiència partenership, audiència-informació i documentació. 4.- Sentit de participació, imatges auditives. 5.- Estructuració actual del mitjà i alternatives.

III.- El so transmissió i propagació

1.- La portadora: ones electromagnètiques. 2.- Ones sonores. 3.- Modulació, tipus: Amplitud Modulada, Una Curta, Una Mitjà,

Ona Llarga, Freqüència Modulada. 4.- Comportament de les ones, la reflexió i la difracció. 5.- Nous sistemes de transmissió: Banda Lateral Única (B.L.U.), sistema de transmissió via laser. 6.- Enllaços físics i hertzians. Satèl.lits artificials. 7.- Alta i baixa freqüència.

IV.- Equips radiofònics utilització

1.- Micròfons. Classificació per funcionament: a cristall, a bobina mòvil, a condensador, a cinta. Classificació segons la direccionalitat: panoràmics o omnidireccionals, direccionals, bidireccionals. Levalier. 2.- Tria del micròfon. Adequació a les diferents situacions d'emissió i/o enregistrament. 3.- Tipus de suport, sobretaula, girafa, telescòpic. 4.- Posicionament en funció de l'espai, de l'ambient sonor, etc. 5.- Barrejador, portàtil i d'estudi. Canals d'entrada i canals de sortida. Generador d'efectes. Possibilitats d'utilització. 6.- Magnetòfon, tipus: a bobina, possibilitats de muntatge, pistes i canals i utilització. A casset mono i estèreo. Copiadores. Esborrador de cintes. 7.- Telèfon. 8.- Línees microfòniques. 9.- Duplex i Multiplex. 10.- Unitats mòvils. 11.- Antenes. 12.- Ràdienllaços. 13.- Els giradisc.

V.- La veu. Elements que influeixen a la claretat enunciativa

1.- Producció fisiològica de la veu, qualitats físiques: ritme, intensitat, altura i timbre. 2.- Tipus de veu. 3.- Respiració: clavicular, diafragmàtica. 4.- locució, antonació, vocalització, ritme, actitud, línea melòdica, unitats fòniques. 5.- Correcció de defectes d'expressió.

VI.- La improvisació

1.- Eix de la comunicació. 2.- Influència del contexte acústic. 3.- Reconeixament previ de l'espai físic. 4.- Documentació i

informacions previes. 5.- Repentització, tècniques. 6.- Tonali-
tat. 7.- Monòlog/Diàleg.

VII.- Llenguatge radiofònic

1.- Concepte. 2.- Elements qu'el componen: el llenguatge verbal,
funcions, perceptibilitat, el llenguatge musical: ràfaga, cortina,
sintonia, telò de fons. Funcions. Els efectes sonors, definició
i funcions. El silenci. 3.- Muntatge. 4.- Imatges auditives, in-
fluència en la codificació i descodificació:

VIII.- La redacció radiofònica

1.- Àmbit d'audiència i característiques de decodificació, in-
fluència en l'expressivitat radiofònica. 2.- Característiques
de la redacció radiofònica, sencillesa i breuetat. 3.- La pun-
tuació, unitats gramaticals i unitats d'entonació. 4.- Estructu-
ra gramatical lineal, activa, forma afirmativa. 5.- Sencillesa
de vocabulari, termes d'ús comú, al·locucions estrangères, sigles
i xifres, els argots. 6.- Utilització dels verbs i dels pronoms.
7.- L'estètica del paragraf.

IX.- Programació

1.- Definició, finalitat, regularitat, continuïtat. 2.- Emissió.
3.- Programa. 4.- Audició. 5.- Espai. 6.- Models de programació:
mixte, música fons, ràdio informativa, ràdio cultural. 7.- Ci-
cles temporals i temàtics en funció de l'àrea social i econòmica
d'actuació. 8.- Elements humans que intervenen en la programació.

X.- El Guió

1.- Funció i estructura. 2.- Normes pràctiques per a la seva
realització. 3.- Tipus: absoluts, indicatius i pautes. 4.- Ter-
minologia i acotacions. 5.- Cronometratge.

XI.- Els gèneres radiofònics

1.- Informatius, Diari Parlat, serveis horaris, monogràfics, magazine. 2.- Musical. 3.- Dramàtics. 4.- Culturals. 5.- Retransmissions.

XII.- La Publicitat radiofònica

1.- Característiques específiques. 2.- El Llenguatge radiofònic al servei de la creativitat. 3.- Centres de producció. Circuits de distribució.

B) BIBLIOGRAFIA

Tema I:

Bustamante, E. Los años de la información en España. Madrid: Akal Universitaria, 1982.

Ezcurra, L. Historia de la Radiodifusión Española. Los primeros años. Editora Nacional. Madrid, 1974

Hale, J. La radio como arma política. Barcelona: Gili, 1978.

Prado, E. El desenvolupament de les ràdios lliures a Espanya. en Anàlisi nº 1. F.C.C.I. Barcelona, juny 1980.

Prado, E. El movimiento por la libertad de emisión en España. En Bassets, Ll. (ed.) "De las ondas rojas a las radios libres". Barcelona: Gili, 1980.

Soria, C. Origenes del derecho de la Radiodifusión en España. Pamplona: Ed. Universidades de Navarra, 1974.

Tema II:

Bassets, LL (ed) De las ondas rojas a las radios libres. Barcelona: Gili, 1980.

Martí Martí, J.M. Les emissores comarcals a Catalunya. Reus: Instituto Oficial de RTVE.

Tema III i IV:

Burriel, J.M. El reto de las ondas. Barcelona: Aula Abierta Salvat, 1981.

King, G.J. La radio: Madrid: Alhambra, 1981.

Deschepper i Dartevelle, El Magnetofón y sus aplicaciones. Barcelona: Marcombo, 1970.

Richeri, G. I Satelliti di comunicazione e le prospettive della diffusione radiotelevisiva via satellite in Europa. en "Il video negli anni 80". Bari: De Donato, 1981.

Tema V: i VI:

Balsebre, A. El lenguaje radiofónico. Tesi de Licenciatura. F.C.C.I. Bellaterra, 1981.

Furet Y. y Peltant, G. Saber hablar en cualquier circunstancia. Madrid: Mensajero, 1977.

Tema VII:

Op. cit. Balsebre tema V

Tema VIII:

Barreiro, E. Nuevas tendencias en la programación de nuestras emisoras radiofónicas?. Revista Española de la Opinión Pública nº 29. 1972.

Faus, A. La radio. Introducción a un medio desconocido. Madrid: Guadiana, 1974.

Tema IX:i X:

Faus, A. Op. cit.

Prado, E. Estructura de la información radiofónica. Barcelona: ATE, 1981.

Tema XI:

Hills, G. Los informativos en Radiotelevisión. Madrid: Instituto Oficial de RTVE, 1981.

C) ORIENTACIÓ I AVALUACIÓ DEL CURS

Aquest programa està concebut per a donar a l'alumne una visió de conjunt del mitjà ràdio, dels seus orígens, les seves possibilitats tècniques, la seva estructuració i les seves possibilitats actuals.

D'altra banda oferir les eines necessàries per al domini dels recursos expressius, i posar-los al servei de la redacció i els gèneres radiofònics.

L'Avaluació es realitzarà través diversos treballs teòrics-pràctics i d'exàmens trimestrals.